

Lech Dzierżanowski
Prezes Fundacji Pięta Esencja
Malinowskiego 3 m. 28 02-667 Warszawa

21 listopada 2021

W związku z oświadczeniem Pawła Szymańskiego umieszczonym na blogu Doroty Szwarzman, a także publikacją artykułu pióra Anny S. Dębowskiej „Eufonie. Paweł Szymański oceniany”, w internetowym wydaniu Gazety Wyborczej, jako Prezes Fundacji Pięta Esencja oświadczam, co następuje:

1. Fundacja Pięta Esencja zamówiła 16 grudnia 2019 r. u Pawła Szymańskiego *Koncert na flet i orkiestrę*, dedykowany Łukaszowi Długoszowi z myślą o wykonaniu na festiwalu Eufonie w 2020 r. Honorarium kompozytora zostało sfinansowane przez MKiDN z środków programu Zamówienia kompozytorskie (48.000 PLN) oraz Funduszu Promocyjnego ZAiKS (12.000 PLN).
2. Kompozytor dostarczył partyturę we wrześniu 2020 r. do siedziby Fundacji. Partie głosów wraz z nagraniem zostały przekazane do NOSPR. O fakcie dołączenia do głosów partii nagrania nie zostałem przez kompozytora poinformowany. Zgodnie z umową kompozytor otrzymał wynagrodzenie za swoją pracę.
3. Z powodu pandemii festiwal Eufonie w 2020 r. został odwołany.
4. Ponieważ nie było możliwości wykonania kompozycji w 2020 r. Fundacja Pięta Esencja rozliczyła się z IMiT (który był operatorem programu zamówienia kompozytorskie) na podstawie partytury (do której nie była dołączona taśma – kompozytor dołączył taśmę tylko do głosów).
5. Kompozytor wprowadził zamawiającego i wykonawców w błąd, utajniając swój polityczny koncept w treści partytury. Do partytury nie została dołączona kasetka. Zamawiający nie został poinformowany przez kompozytora, że obok ustalonego składu znajduje się w nim partia taśmy. Taśma zawiera zmultiplikowane i przetworzone elektronicznie nagranie wypowiedzi prominentnego polityka, w trakcie którego pada strzał z pistoletu, co przemilczał kompozytor w swoim oświadczeniu. Użycie taśmy nie było uzgodnione z zamawiającym i zmienia charakter dzieła planowanego jako koncert instrumentalny przekształcając je w prowokację polityczną kompozytora. O tym fakcie nie wiedziała również ani dyrygentka, ani solista, którzy nie mogli na podstawie partytury zorientować się w rzeczywistej wymowie dzieła. Ten fakt właśnie, a nie treść przesłania był pierwszym powodem decyzji o wycofaniu dzieła z festiwalu. Decyzja ta została podjęta przeze mnie, Prezesa Fundacji Pięta Esencja, która zamówiła ten utwór u kompozytora i dysponuje prawem do jego wykonania do dnia 30 listopada 2022. Fundacja uzgodniła swoje stanowisko z organizatorami festiwalu – Narodowym Centrum Kultury, oraz z wykonawcami koncertu (orkiestra NOSPR, dyrygentka Anu Tali i solista - Łukasz Długosz).
6. Dlatego decyzja o odwołaniu wykonania jest autonomiczna i wynika wyłącznie z faktu wprowadzenia Fundacji w błąd przez kompozytora (dostarczenie utworu, który kompozytor sam w swojej wypowiedzi określił jako przekaz o charakterze politycznym¹). Decyzja nie ma nic wspólnego z cenzurą.
7. 12 listopada 2021 podjąłem próby negocjacji z kompozytorem (a nie przedstawiciel festiwalu Eufonie - jak podaje kompozytor w artykule w Gazecie Wyborczej) dotyczące takiej zmiany jego kompozycji, aby była ona zgodna z przedmiotem dzieła określonym w umowie, jaką kompozytor zawarł z Fundacją w dniu 16 grudnia 2019. Niestety zmiany zaproponowane przez kompozytora (przesłane 14 listopada 2021) nie mogły być przeze mnie zaakceptowane. Obok kasetki z nową treścią kompozytor napisał do mnie list, którego upublicznienie sobie zastrzegł, a w nim dokładny opis swojego zamysłu, który spowodowałby, że wykonanie utworu miałoby nadal charakter manifestu politycznego.

8. O ostatecznej decyzji poinformowałem kompozytora 18 listopada mailem o godzinie 10.00. Kompozytor wprowadza opinię publiczną w błąd informując, iż nie otrzymał odpowiedzi na swoje żądanie o podanie autorów decyzji. Po pierwsze – już w treści tego maila znajdowało się precyzyjne określenie („Podjąłem wraz z organizatorami festiwalu Eufonie” - co wskazuje jednoznacznie na autorów tej decyzji – mail był wysłany z adresu, którym posługiwałem się zawsze z Pawłem Szymańskim w sprawach związanych z zamówieniem jego utworu). Po drugie, ponowiłem odpowiedź, tłumacząc dodatkowo, że jako zamawiający nie jestem zobowiązany (zwłaszcza wobec jawnej nieuczciwości kompozytora) do wykonania utworu (umowa z 16 grudnia 2019 mówi tylko, iż w razie niewykonania utworu do 30 listopada 2022 r. prawo do prawykonania wraca do kompozytora).

9. Na koniec oświadczam, że Fundacja Pięta Esencja zajmuje się projektami czysto muzycznymi (organizacja koncertów, produkowanie płyt CD i digitalizacja spuścizny Romana Palestra) i nie chce stawać się przedmiotem jakichkolwiek demonstracji politycznych.

Na dziś tyle w tej sprawie,

Sapienti sat.

Lech Dzierżanowski

Prezes Pięta Esencja

¹ – cytat z korespondencji Pawła Szymańskiego: „Jednak rozumiem, że jako Prezes Fundacji, która zamówiła utwór, poczułeś się uwikłany wbrew swojej woli w przekaz o charakterze politycznym, którego nośnikiem jest mój utwór”.